

Un llibre, un homenatge, alguns articles i moltes reunions. El rumor s'ha confirmat i, tot i que amb prudència, alguns personatges coneguts ja parlen obertament del retorn de la Unió Democràtica del País Valencià

Els democristians valencians, de volta

Un homenatge a una figura com la de Joaquim Maldonado havia de reunir, per força, bona part d'aquells que en el seu moment –parlem dels anys seixanta i setanta– formaren part de la Unió Democràtica del País Valencià. Aquell partit que havia d'introduir la democràcia cristiana al País Valencià però que no va obtenir representació

vida cultural de la València franquista, entre altres coses, per les seues iniciatives cíviques des de l'Ateneu de València. La revista *Saó* li va retre el merescut homenatge i allí van aparèixer algunes de les figures que havien estat els caps visibles de la UDPV, com Vicent Miquel i Diego, actual secretari major de l'Ajuntament de València, o Vicent Ruiz Monra-

Un poc d'història. La UDPV va desaparèixer del panorama polític valencià després de les eleccions del 1977. Es va dissoldre a causa de la decepció patida pels seus membres, que no van obtenir representació parlamentària. Així acabava, almenys fins ara, la trajectòria de la democràcia cristiana al País Valencià. Els seus orígens es remunten a principis dels 60, quan Vicent Miquel i Diego contacta amb Miquel Coll i Alentorn, en aquell moment, cap d'Unió Democràtica de Catalunya (UDC), i comença a fer els primers passos per organitzar un grup polític nacionalista no marxista, inspirat en l'"humanisme cristià personalista i comunitari". El 1965 la UDPV –la P volgué dir en un primer moment "Poble" però prompte passa a ser "País"– celebrà el primer congrés. En les conclusions quedaren clares les línies ideològiques, profundament democràtiques i inspirades directament en l'encíclica *Pacem in terris*. Dues dates acabarien de configurar l'estructura del partit. El 1972, la UDPV conflueix amb la Unió Democràtica Valenciana, un grup que unia els diferents moviments d'Acció Catòlica i que liderava Ruiz Monra, i dos anys més tard arribaren també els hereus de la Dreta Regional Valencianista, liderats per Joaquim Maldonado, que fins aleshores seguien el grup democratacristià de Gil-Robles. El 1975, la UDPV era reconeguda com a membre de fet de l'equip democratacristià de l'estat espanyol. Poc curtida durant la clan-

Joaquim Maldonado. L'antic president de la UDPV, en un acte del partit. (foto: Arxiu)

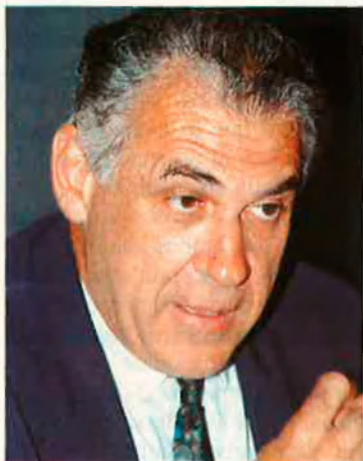
parlamentària en les eleccions del 1977 i es va haver de dissoldre en silenci. Alguns dels seus components van decidir ingressar en UCD i d'altres, la majoria, van retornar al seu treball professional i a la seua activitat cívica en grups de caire religiós o associatiu.

Joaquim Maldonado, fundador de la Borsa de València, havia estat president de la UDPV, partit al qual havia arribat després d'haver militat en la històrica Dreta Regional Valencianista de Lluís Lúcia i havia destacat en l'ensopida

Els moviments van començar quan aquells integrants de la UDPV es van retrobar en la conferència de Josep Antoni Duran i Lleida.

val, el cap de llista en aquelles primeres eleccions, que després passaria a ser diputat per UCD. A partir d'aquest moment, els comentaris en la premsa i en els cercles de rumorologia política de València començaren a volar en una única direcció: allò volia dir alguna cosa, la UDPV tornava. Els responsables de *Saó*, una publicació d'inspiració catòlica i valencianista van apressar-se a negar cap relació amb el projecte polític però aquells que eren directament al·ludits no deien res. Atorgaven? Sí.

ARXIU / RAFA GIL

destinitat, malgrat haver participat en iniciatives com la Taula Democràtica del País Valencià o l'Assemblea del País Valencià, la UDPV patiria la irrupció sobtada d'UCD, una competència més organitzada i amb un major suport econòmic, que li llevaria una bona part de l'electorat; i també de la militància.

Un retorn anunciat. La UDPV torna, però l'homenatge a Maldonado només va ser una, potser calculada, coincidència. Els moviments ja havien començat a l'octubre de l'any passat, quan aquells mateixos integrants de la UDPV es van retrobar en un altre acte: la conferència que Josep Antoni Duran i Lleida, l'actual president del comitè de govern d'UDC, va fer a Torrent (l'Horta) després d'haver estat censurat per la Fundació Manuel Broseta pel fet de parlar en català. La història semblava repetir-se. Les paraules de Duran i Lleida sobre el paper de la democràcia cristiana, la seua vigència i les dificultats que havien hagut de superar els seus promotors a Catalunya van engrescar els seus companys valencians. I es farà alguna cosa?

La pregunta corria per la sala de conferències i per les taules del sopar que va seguir l'acte. I van decidir que sí. Vicent Miquel i Diego, que té plena disposició de les sigles UDPV, va ser el principal impulsor. Vicent Ruiz Monrabal, per la seua banda, és actualment regidor del PP en el seu poble, Sedaví

Vicent Miquel i Diego, a l'esquerra, fou un dels impulsors de la UDPV i apareix ara com el seu màxim promotor. Vicent Ruiz Monrabal, a la dreta, va ser el cap de llista en les úniques eleccions on va participar la UDPV, després va passar a UCD i actualment és regidor pel PP però veu "amb bons ulls" el retorn de la democràcia cristiana.

(l'Horta) i afirma haver renunciat a qualsevol faceta política d'àmbit superior al local. No obstant això, va manifestar a EL TEMPS que "estaria encantat si la UDPV tornara a funcionar".

Des d'aquell moment, els contactes han sovintejat per tal de reagrupar aquells que encara troben forces per continuar la tasca política, sumar algun element de les noves generacions i per debatre idees i projectes. Els instigadors són prudents i no volen fer cap "presentació en societat" abans del proper hivern, una data per a la qual creuen que el projecte ja serà madur. Mentestant, ja compten amb un text de referència que no existia i que dóna "historicitat" al projecte democratacristià al País Valencià. És el llibre de l'investigador Agustí Colomer *Retrobar la tradició* (veg. requadre), que acaba amb unes paraules ben significatives: "Els resultats de les primeres eleccions democràtiques van decebre moltes esperances; ara bé, entre totes les qüestions que encara planteja la Unió Democràtica del País Valencià, una realitat sembla imposar-se amb el

pas del temps: la lleialtat activa per part de tots els militants del partit i la fidelitat a un projecte encara per estrenar al País Valencià".

Un corrent dins el Partit Popular? Els noms més visibles del projecte de retorn de la UDPV no han estat certament inactius. Vicent Miquel i Diego i el mateix Agustí Colomer van participar en Futur Valencià, un primer intent, auspiciat per les teories de l'anomenada "tercera via", d'unir els esforços de "catalanistes" i "bla-

Joaquim Maldonado, en l'actualitat. L'homenatge a la seua figura va reunir molts antics membres d'UDPV. (Foto: Arxiu / Rafa Gil)

"La UDPV va cometre un gran error en dissoldre's"

Retrobar la tradició. El valencianisme d'inspiració cristiana de la posguerra a la transició. Aquest és el títol del llibre que acaba de presentar Agustí Colomer, on reivindica, com ell mateix diu: "un component essencial del valencianisme marginat pels estudis i els investigadors".

—Com vostè mateix diu al llibre, la Unió Democràtica del País Valencià va traure en les primeres eleccions democràtiques molts més vots que no el PSPV, però ha estat menys tinguda a l'hora de parlar dels partits valencianistes, com tot el moviment valencianista d'arrel cristiana, per què?

—Et donaré una dada més, els vots de la UDPV són el millor resultat d'un partit valencianista, deixant a banda el cas ben peculiar d'UV, en unes eleccions generals; els 47.000 vots no els ha superat mai la UPV. Respecte a la marginació, cal entendre que el valencianisme hegemònic de la postguerra no s'identificava amb la democràcia cristiana. Va nàixer sota l'ombra de Fuster i tenia un tarannà esquerrà i iconoclasta, que no es trobava continuador d'una tradició sinó que pretenia innovar-ho tot. Molts dels investigadors del nacionalisme vénen d'aquest camp i, és lògic, miren el fenomen segons els seus interessos. Però jo crec que això va canviant i aquell esperit anticlerical també desapareixerà. Hi ha figures clau en el nacionalisme valencià, com Carles Salvador, profundament religioses, i això no es pot menysprear.

—Aleshores, aquell tòpic que la dreta ha estat antivalenciana?

—És això, un tòpic. Hi ha personalitats com Martí Domínguez, o Vicent Badia que evolucionen des de llocs compromesos amb el règim dictatorial fins a posicions democràtiques, gràcies al valencia-

nisme. I també hi ha figures clarament conservadores, com Nicolau Primitiu, que són clarament valencianistes.

—I l'església valenciana? Per què no ha entès mai el País Valencià?

—Cal matisar el concepte d'església. L'església és el poble de Déu i no podem dir que l'església valenciana siga totalment insensible al fet valencià. Una altra cosa és la jerarquia.

—I la jerarquia de l'església valenciana, doncs?

—És cert que no ha tingut aquesta sensibilitat.

—La UDPV ha estat l'únic partit presentat com a democratacristià al País Valencià; creu que si no s'haguera dissolt hauria pogut augmentar aquells 47.000 vots?

—Sí. És una sensació que comparteix molt gent. Jo crec que si haguera augmentat aquell resul-

tat, li hauria arribat el moment quan la UCD es va desfer. L'any passat vam tenir la visita de Duran i Lleida i ell ens contà el procés a Catalunya que va ser millor però tampoc no massa. UDC va obtenir un sol diputat estatal que, a més, se'n va anar a la UCD, però ells van aguantar i van continuar treballant. Al País Valencià, els resultats electorals van decebre moltíssim les esperances dels que formaven part de la UDPV i això va ser molt dur, però jo crec que va cometre un gran error en dissoldre's.

—Es pot recuperar aquell esperit?

—Jo crec que sí. Cal tenir en compte que la UDPV va unir gent de diferents procedències perquè no unia interessos sinó referències polítiques. Des del personalisme comunitari es tractava d'influir en la societat, era una manera de complir els deures cristians cap a la societat que ens envolta i això està plenament vigent. **J. S.**

Agustí Colomer. Ha retrobat la tradició per a un projecte de futur.

veros", i, segons comenta el mateix Colomer, "de fet, el projecte de la UDPV sempre ha estat en boca de moltes persones que pensàvem que hi havia un espai polític i que el projecte era vàlid. Només calia una decisió".

La decisió està presa i anunciada però en certs àmbits nacionalistes ha esclatat la sospita que la maniobra pot anar dirigida cap a la integració en el Partit Popular. La presència del president de la Generalitat valenciana, Eduardo Zaplana, i de l'alcalde de València, Rita Barberà, ambdós del PP, en l'homenatge a Joaquim Maldonado va despertar el recel. L'existència d'un grup amb tradició democratacristiana i valencianista en el si del PP ompliria dos dels espais on els populars no han pogut arribar, malgrat la seua polèmica inclusió en la internacional democratacristiana (rebutjada pel Partit Nacionalista Basc i UDC) i els seus tímids missatges de valencianització del partit. Els recels han arribat ja a la premsa però Colomer nega qualsevol moviment en aquest sentit: "Les converses són, de moment, ideològiques, de fons, no de formes. No ens plantejem el retorn en termes de vots a arrebregar i en qualsevol cas, ningú de nosaltres pensa en una integració en el PP. Això no té cap sentit".

Oficialment fora del Partit Popular, doncs, la UDPV és encara una incògnita però les expectatives creades són moltes. La democràcia cristiana, mentre va durar, significà al País Valencià el diàleg possible entre sectors vinculats i inspirats per l'església i el nacionalisme i va permetre l'acostament al valencianisme de persones que no congeniaven amb la tradició més esquerrana que representà la Unitat del Poble Valencià. Els instigadors d'aquest retorn aspiren a crear de nou el referent, parlen, reflexionen i observen atentament l'evolució del seu company al nord, UDC. A l'hivern tindrem moviment en el panorama nacionalista valencià; però ara per la dreta.

Jordi Sebastià